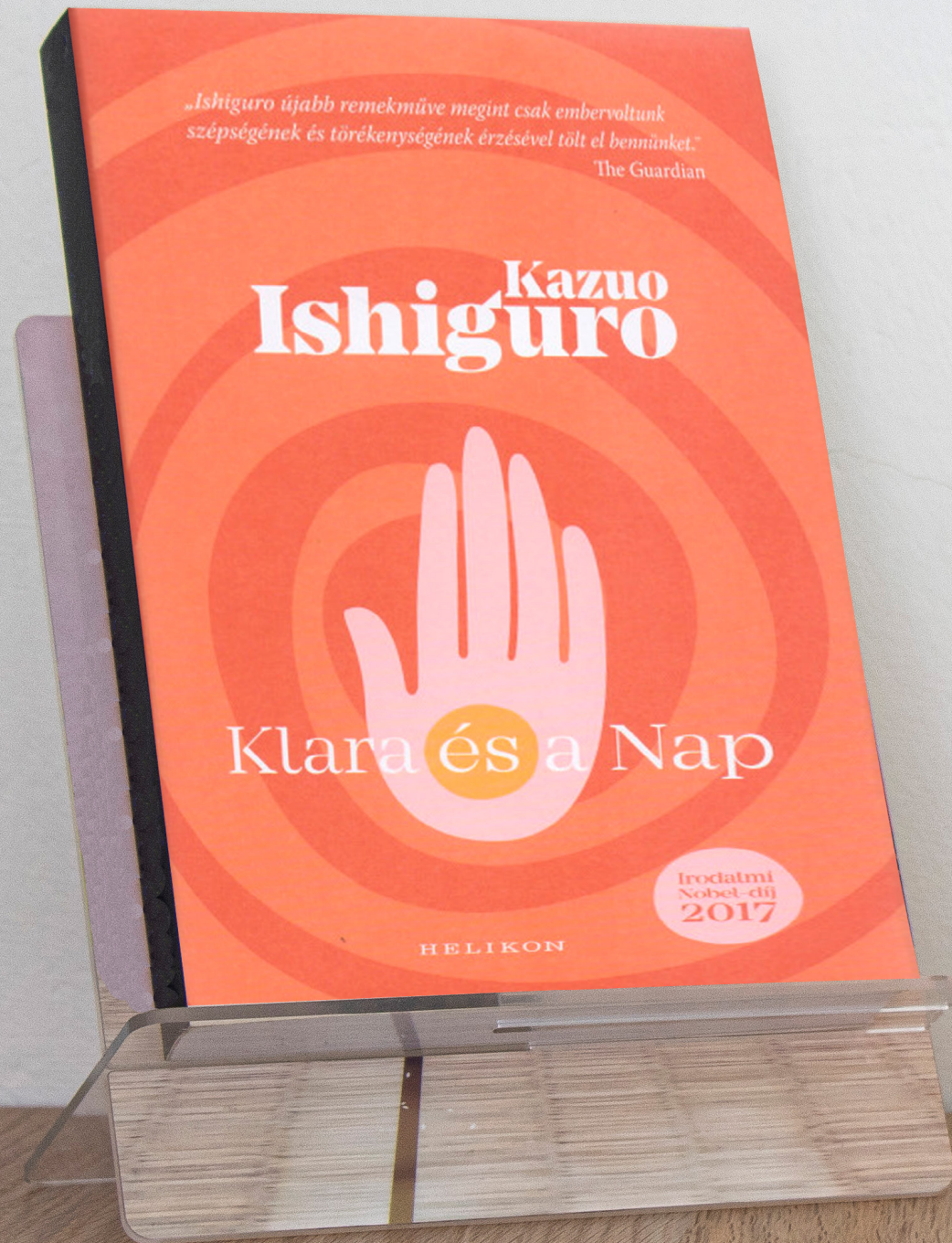

könyvtár

ISHIGURO KAZUO: KLARA ÉS A NAP

Írta: Dózsa Gergő

Ishiguro életművének újrakiadásánál a Vidaszaltalanok mellett egy teljesen új, frissen megjelent regényt is kapott a nagyjérdemű. Egy sci-fi alapú alkotás ez, melynek az emlékek – emlékezés, a múlt mindent meghatározó szerepe, a személyes önfeláldozás és az élet értelme a főbb kérdései. Elbeszélője korlátozott; alig ismert jövőben, nagy valószínűséggel Amerikában játszódik, létezik már géntechnológia, és már vannak mesterséges intelligenciák, amiket ebben az univerzumban robotbarátnak, röviden RB-nek neveznek. A robotbarátok feladata a kiválasztott gazdag tinédzserek segítése.

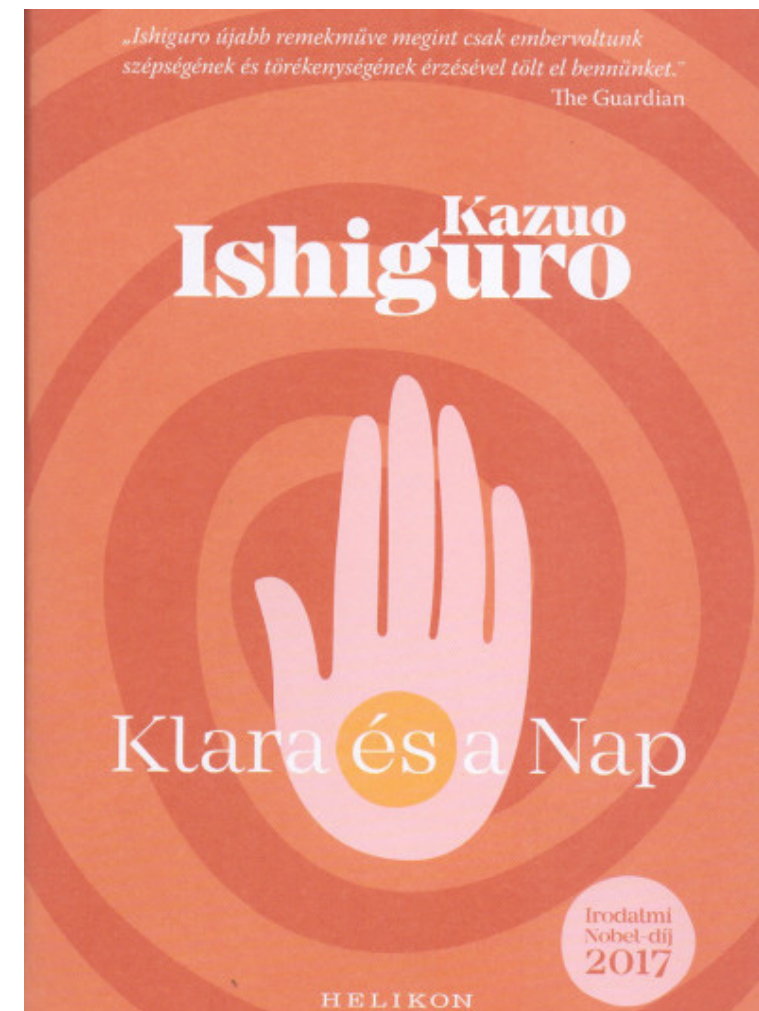
A történet címszereplője egy RB, aki sokat vár a boltban, mire elviszik onnan, már-már nem is bízik abban, hogy Josie visszatér hozzá. Amíg erre várakozik, addig figyeli az üzlet előtt elhaladó embereket. B2-es modell, egy régebbi típus, ennek ellenére rendkívül empátikus, napfényenergiával működik, így a Napot kvázi istenként tiszteli. A sztori nagyon lassan halad előre, sok rövid epizódal megtűzdelve, ami mégis előreviszi a narratívát (főleg Klara megfigyeléseit láthatjuk). A robotbarát életének értelme, hogy Josie-t segítse, főleg a gyógyulásában. Klara nagyon keveset tud a világról, ezért a kapcsolatrendszer csak a végére válik egyértelművé.

A Nap az RB-k számára már-már istenszerű, gyógyító erőt tulajdonítanak neki, a Nap tölti fel őket, figyelik emiatt a mozgását. A boltban a Vezető minél jobb oldalukról próbálja a robotbarátokat bemutatni, eleinte B2-es modelleket árulnak, de fokozatosan megjelennek a B3-asok. Fontos az érzelmi fejlődés szerepe, bár egy robot elvileg erre nem képes, viszont Klarában óriási az empátia. Sok érzelmmel azonban egy RB már nem tud mit kezdeni, mint például a kegyes hazugság, elhallgatás vagy a megbocsátás szabályai. Ennek ellenére Klara rendkívül tanulékony, de azért korlátozottak a képességei.

A központi történet-számban Josie és a betegsége áll, a negyedik részben tudjuk meg, hogy súlyos beteg, ugyanis a génmódosítás sikertelen, nővére is belehalt a kísérletezésbe. Klara igazi feladata emiatt Josie jellemének elsajátítása (itt

felmerül az emberi memória eltárolásának, örökítésének kérdése).

Rick jelent még Josie számára gyógyulási lehetőséget, ő „nem emelt” gyerek, vagyis nem kapott génmódosítást, ennek ellenére tehetséges (szabadidejében robotmadarakat épít), és egyetemista akar lenni az Atlas Brookings-nál, ahol nem csak emelt diákok tanulhatnak. Rick önerőből akar bejutni, nem fogadja el anyja Mr. Vance-tól kért protekcióját.

Többféle szerelemképzet is szerepel a történetben, Rick és Josie kapcsolata szorosnak indul, de ahogy felnőnek, úgy válik egyre inkább gyógyító jellegűvé ez a viszony. Rajtuk kívül a két gyermek szüleinél is furcsán alakul a szerelem, főleg Ricknél, akinek anyja, Helen Mr. Vance-szal állt viszonyban, míg Josie-nál a szülők elváltak, és az apa egy furcsa környékre költözött, nem támogatja az Anya (Chrissie) döntését.

Fontos szerepe van a Bevonógépnek (ami egy gép, és füstöt, Szennyeződést okád magából), Klara fel akarja áldozni magát ennek megsemmisítésével, hiszen erősen hisz a Nap gyógyító erejében. A Nap mintha valami ókori kultusz központjaként jelentkezne, pedig a robotok akként tekintenek rá.

Ha össze kéne foglalnunk Ishiguro Kazuo friss regényét, akkor kaptunk egy drámát, mely egy bizonytalan idejű jövőben játszódik, bemutatja egy robot önfeláldozását és az emberi kapcsolatok szerepét. Aki szereti a sci-fi alapú drámákat, illetve eddig is olvasta Ishiguro regényeit, az mindenképpen tegyen egy próbát ezzel az alkotással is!

Cím: Klara és a Nap
Írta: Ishiguro Kazuo
Kiadás éve: 2021
Kiadó: Helikon
Fordította: Falcsik Mari
Műfaj: regény